

Тамара ВАЙГЕНІЦА,
намеснік загадчыка
па асноўнай дзейнасці,
Гальшанскі яслі-сад
Ашмянскага раёна Гродзенскай вобласці

СІМВАЛЫ І ВОБРАЗЫ Ў БЕЛАРУСКАЙ НАРОДНАЙ ВЫШЫЎЦЫ

Аздобленыя беларускім арнамантам прадметы побыту, адзенне і рэчы імкліва набіраюць папулярнасць. Таму з выхаванцамі старшай групы быў рэалізаваны кароткачасовы праект «Сімвалы і вобразы ў беларускай народнай вышыўцы», мэта якога — выхаванне цікавасці да вывучэння культурна-гістарычнай спадчыны краіны праз азнамленне з вышыўкай.

Цяжка пераацаніць той багаж, які набылі выхаванцы, калі знаёміліся з творамі народных майстроў — як нашых продкаў, так і сучаснікаў! За час працы над праектам дзеці пазнаёміліся з колеравымі вырашэннямі і традыцыйнымі відамі беларускай народнай вышыўкі, даведаліся, якія асноўныя матывы ў беларускім арнаменце можна вылучыць, аб чым яны раскажваюць. Навучыліся бачыць і разумець прыгажосць арнаментаў, усвядомілі каштоўнасць вырабаў, сталі больш беражліва да іх ставіцца.

Мы, педагогічныя работнікі і бацькі, дапамаглі дзецям навучыцца бачыць і разумець характар і мастацкія асаблівасці культуры нашага народа, якія адлюстроўваюцца ў вышыўцы.

Высокая духоўна-ідэйная значнасць вывучэння культурна-гістарычнай спадчыны краіны аказала дабратворны ўплыў на фарміраванне ўнутранага свету выхаванцаў і павышэнне культурнага ўзроўню падростаючага пакалення, а азнамленне з рознымі відамі вышыўкі — на фарміраванне ў іх мастацкага густу, цікавасці да дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва.

Тамара ВАЙГЕНІЦА,
намеснік загадчыка
па асноўнай дзейнасці,

Гальшанскі яслі-сад Ашмянскага раёна Гродзенскай вобласці

Данута СКАРЖЫНСКАЯ,
выхавальнік дашкольнай адукацыі
вышэйшай катэгорыі,

ЗІХАЦІЦЬ НАШ РУЧНІК

ІНТЭГРАВАНЫЯ ЗАНЯТКІ ПА АДУКАЦЫЙНЫХ АБЛАСЦЯХ «ДЗІЦЯ І ГРАМАДСТВА», «МАСТАЦТВА» (АПЛІКАЦЫЯ) ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ СТАРШАЙ ГРУПЫ (5–6 гадоў)

Праграмныя задачы: фарміраваць уяўленні дзяцей пра асаблівасці нацыянальнай культуры, вырошчвання і апрацоўкі льну, традыцыі беларусаў; пашыраць уяўленні пра элементы беларускага арнаменту, пазнаёміць з яго сімваламі; развіваць мысленне, увагу, мастацкі густ, уменне ствараць дэкаратыўную аплікацыю; выходзіць патрыятычныя пачуцці, павагу і беражлівыя адносіны да працы дарослых.

Матэрыял і абсталяванне: мультымедычная прэзентацыя «Беларускі лён», аздобленыя беларускім арнамантам ручнікі з ільну, узоры вышываных сімвалаў, ілюстрацыі з выявамі беларускага арнаменту і яго сімвалаў, мальберт, па колькасці дзяцей: шаблоны ручнікоў, клей, пэндзлі, вільготныя сурвэткі, сподачкі, элементы беларускага арнаменту, аўдыязапіс песні «Спадчына» (сл. Я. Купалы, муз. І. Лучанка).

Папярэдняя работа: развучванне вершаў пра ручнікі, беларускай народнай гульні «Лянок», арганізацыя выставы ручнікоў.

Ход заняткаў

У групе абсталяваны інтэр'ер беларускай хаткі, упрыгожанай ручнікамі.

Выхавальнік (В.).

Вышывала маці... У руках,
Як вясёлкі, ніткі мільгацелі.
Клаліся на белых ручніках
Роднай нівы фарбы і адценні.

А. Пысін

Дзеці, паглядзіце, калі ласка, што я вам прынесла? (Ручнікі.) Для чаго людзям патрэбны ручнікі? (Выціраць рукі, твар, посуд. Хлебам-соллю гасцей сустракаць.) Ручнік суправаджаў чалавека ад самага нараджэння, успрымаўся як сімвал, знак роду, лічыўся сімвалам чысціні, цяпла роднай хаты.

Ручнік — прадмет не толькі гігіенічнага прызначэння, таму кожная сям'я мела іх шмат: на ўсе выпадкі жыцця. З чаго вырабляецца ручнік? (З ільну.) Давайце разам пасеем лянок.

Беларуская народная гульня «Лянок»

В. Малайцы, лянок пасеялі, потым вырвалі, спралі кудзелю — і ў нас атрымаліся ніткі. Іх з верацяна ў клубок зматаем і вытчэм палатно. (Дэманструецца мультымедычная прэзентацыя.) Якога колеру палатно ў нас атрымалася? (Адказы дзяцей.)

Давайце разгледзім ручнікі. Чым яны падобныя? (Выраблены з ільну. Аздоблены беларускім арнамантам.)

1-е дзіця.

З каласоў жыгнёвых ён сатканы,
Наш ручнік, наш беларускі ўзор.
Васільком, пралескай вышываны,
Хвалямі блакітнымі азёр.

2-е дзіця.

Зіхаціць ручнік наш саматканы,
Родны беларускі наш узор,
І глядзіш, глядзіш зачараваны —
На дзівосны, казачны убор.

А. Дзеружынскі

